

VII. ÉVF. 1906 5. SZÁM

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

A KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, IX., Üllői-ut 75

Ára egy évre 3 korona

Megjelenik minden hó végén

STEPHANEUM NYOMDA R. T.

IN PACE IN DIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS.

PASSER INVENIT SIBI DOMUM

ETTURTUR NOVUM ALTARIA.

QUI FRUMENTUM

ELECTORUM CONSERVASTI

ECCE AGNUS DEI

CUJUS NON SUM DIGNUS.

VIRGO IPSUM, QUEM GENI

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

PLORABUNT SACERDOTES:

PARCE POPULO TUO.

ECCE AGNUS DEI

ECCE AGNUS DEI

ÖRÖKI MÁJUS

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Tartalom. Wagner Mihály: Az első szentmise. — Nagyfalusi Lajos: Falu templomáról. — Első Áldozásra. — Krizs Árpád Viktor: Adoratio. — Szentiványi Béla: A miről a fűzek suttognak. — K. Á. V.: A Magyar lányokhoz. — Pünkösdi elmélkedés az Oltáriszentségről. — T. Kálmán: Szentségi egyletek. — Innen-onnan. — Irodalom. — Oltáregyesületi ügyek. — Hirdetések.

Az első szentmise

MÁRIA hava nemcsak erdőt és mezőt, rétet és kertet hinttele virágokkal, bőségesen fakadnak azok ilyenkor a katolikus hivek lelkében is. Szép a május nemcsak a szabad természetben, hanem templomainkban, kápolnáinkban és áhitattal betöltött szobáinkban is. Mennyi kedves figyelem és édes gond jut e virágos hónapban egy-egy Mária-szoborra, egy-egy Mária-oltárra. Különösen szépek ilyenkor a nőintézetek házi kápolnái. Azok a gyengéd kezek oly szép harmóniában tudják elhelyezni a szebbnél-szebb virágokat, a milyen kedves összhangban vannak a Mária-leányok szívében az erények. De szép ez a hónap a fiuintézetekben, a papnevelőkben is. Itt az oltárok disze talán nem oly finom, a virágok csoportosítása talán nem oly könnyed, de a lelkek áhitata talán mélyebb, az erényekre való törekvés talán szilárdabb. Szépek ilyenkor ezek a gyönyörű virágkertek, a papnevelők mind; a legszebb virágok bennük azoknak a növendékeknek lelkei, a kik a következő hónapokban mondják el első szentmiséjüket.

Nagy dolog előtt érzi az ember legjobban saját gyengeségét. Nagy dolog előtt úgy tud az ember kérni, úgy tud imádkozni, mint soha máskor. Képzhető-e nagyobb dolog, mint felvenni az egyházi rend szentségét? Bár mennyire vágyódik is e kitüntető hivatal után a céljához közeledő növendék, mégis remeg tőle. Ezen aggódó vágyódás és édes félelem közepette egyre gyakrabban hangzik fel szívében lelki vezetőjének bátorító szava: «Per Mariam ad Jesum, Mária által Jézushoz». És ezért talán senki sem tudja úgy megünnepelni május havát, mint a felszentelés előtt álló papnövendék.

Irigylésreméltó ilyenkor a lelki élete. Már előbb is iparkodott gyermek- és ifjúkori botlásait jóvátenni, de most még elszántabb az önmeg-

tagadásban, most még bensőbben szakad fel lelkéből a sóhaj: «Ifjuságom vétkeiről és tudatlanságaimról ne emlékezzél meg». (24 zsolt.) És ebben a nemes bánatban és férfias elégtételben lelke megtisztul, mint az arany a tűzben, megtisztul nemcsak a multnak hibáitól, hanem azoktól a tökéletlen vágyaktól is, melyeket a világ nem ítél el, de a melyek a papnak munkáját mégis megrontják s megakadályozzák azt, hogy papi működése teljesen ép, egészen szép gyümölcsöt hozzon, olyant, a melyen a mennyországban sem találnak kivetnivalót.

Hitünk legdrágább kincse, a legméltóságosabb Oltáriszentség lesz nemsokára gondoskodásának legfőbb tárgya és fáradozásának legméltóbb jutalma. Azért élete már most is e körül forog. A legfölségesebb Oltáriszentségre való tekintettel végzi munkáját. Azért tanul oly kitartóan, hogy méltóképen hirdethesse a szentségi Jézus szeretetét a szószékről, hogy helyesen készítse el a sziveket a szentségi Jézus látogatására a gyóntatószékben, hogy a legkisebb dolgokra is kiterjedő hűséggel tarthassa meg az egyház előírásait a szentmisében. Bármit tanul, bármit olvas, gyengéd szeretete megtalálja a kapcsolatot a tanultak és az oltárszekerény csendes Lakója között. Szentséglátogatásaiban, oh, de jól érzi magát. Milyen bizalmasan beszélget ilyenkor azzal, a kit annyira szeret, a kinek le akarja magát kötni örökre. Mily édes szeretetvallomásokat, mily mélységes hűségi ígéreteket és meghallgatást érdemlő kéréseket hall ilyenkor tőle a szent ostyából szeretettel feléje néző Jézus. Szent áldozásaiban egészen boldog. Hite szilárd, mint a gránitszikla, szeretete zavartalan, mint a hegyipatak vize. Jézusnak birtokában egészen boldog. Szent áldozásaiban előre élvezi jövő pályájának legfőbb édességét. És ő most gyakran részesül a nagy szerencsében, hetenkint többször járul a szent áldozáshoz; gyakorolja magát abban, a mit majd nemsokára naponként megtehet. Joggal teszi ezt már most is, hisz féltő gonddal tartja távol szivétől, a mi őt méltatlanná tenné. Gyakorolhatod, gyakorold is ifju levita-lélek ez édes egyesülést. Bárcsak soha ne találná Üdvözítőd szivedet készületlenebbnek, mint most.

Csak folytasd ezt a szép törekvést, szentekhez illő munkát, mert már közeledik a te nagy napod, első szentmiséd napja. Akkor majd beteljesedik gyermekéveid legszebb álma, ifjuságod legforróbb vágya és férfikorod első nagy tette.

A szentmisében egyik legmegragadóbb jelenség Krisztus Urunk határtalan megalázkodása s vele ellentétben a miséző papnak felmagasztalása. Bizonyos tekintetben jobban megalázza magát az Istenfia a szentmisében, mint a keresztáldozatban tette. A keresztrefeszítést a hóhérok csak akkor hajthatták végre, mikor az Ur megengedte nekik. Hasztalan emelték fel ellene kezüket, míg nem jött el az ő órája. De a szentmise számára előre lekötötte magát a világ végéig. A melyik pap akarja, a mikor, a hol akarja,

ha komoly szándéka van, az átváltoztatást eszközölni, megteheti. Mintegy a pap parancsszavára jelenik meg Jézus az oltáron. Ez a csodálatraméltó alázatosság minden szentmisében megfoghatatlan nagy dolog, ez a páratlan hatalom mindenkor mint Istentől kitüntetett férfiut mutatja be a papot; de az első szentmisénél ez jobban szemünkbe ötlük.

Emberek vagyunk. Megszokás folytán a legszentebb dolgok is veszi-
tenek előttünk, nem tudják úgy lekötni figyelmünket, áhítatunkat, mint
eleinte. Így vagyunk a szentmisével is. Az isteni irgalmasságnak és szere-
tetnek ezt a csodáját is idővel megszokja a pap és a hívő egyaránt s ennek
következtében még ez az angyalok csodálta esemény is idő múltán hidegen
hagy bennünket. Az első szentmisénél, a legmagasztosabb papi működés
küszöbén, azonban jobban észreveszszük a nagy különbséget, a mely az
egyszerű hívő és a pap között van. Néhány nappal előbb még érintenie
sem volt szabad az ujmisésnek az Istenembert erejtett alakjában, most pedig
érintheti, oda teszi, a hova akarja; néhány nappal előbb szeni félelem szállta
meg, ha egy pap nagy csendben kimondta a csodatevő szavakat, most már
maga is kimondja őket; ezelőtt remegve közeledett az oltárhoz, hogy Isten
szolgájának kezéből elfogadja e mennyei eledelt, most maga nyújtja mások-
nak. A hivatás kegyelmének nagyságát nem akkor érzi a pap legjobban,
mikor a papi hatalmat kapja, hanem akkor, mikor azt először gyakorolja.

A Fiuisten alázatossága egyrészt, a nagy hatalom fönsége másrészt,
saját méltatlanságának érzetét oly élénken hozzák a papnak öntudatára,
hogy visszarettenne s nem merne ez isteni műben oly lényegesen közre-
működni, ha nem csengne fülében Krisztus Urunk bátorító szava: «Nem ti
választottatok engem, hanem én választottalak titeket» (Ján. 15, 16.) és határozott
parancsa: «Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre». (Luk. 22, 19.) E biztatásra
leküzdi ugyan jogos vonakodását, s mint Mózes Horeb hegyén elvállalja
ugyan az isteni megbízatást, de méltatlanságának eleven érzése azért nem
tűnik el, hanem mint jótékony alaphangulat marad meg lelkében, melyből
az első szentmise ájtatos gondolatai és érzései fakadnak.

Bárcsak láthatnók, mi megy végbe lelkében e szent órákban. Milyen
hálával mondja ki először az angyali ének szavait: «Gloria in excelsis Deo»,
mily meggyőződéssel mondja a «Credo»-t. Minél jobban közeledik az átvál-
toztatáshoz, annál forróbb lesz az áhítata, annál jobban visszatükröződik
arczán a szent öröm érzése . . . Már vége az első memento-nak, megemlé-
kezett már azokról, kik példájukkal, áldozatkészségükkel e magas méltó-
ságra segítettek. A csengetyű megszólal. Ő kezébe veszi a kenyeret, mint
Krisztus Urunk az utolsó vacsorán, a keresztre emeli tekintetét — de sokat
mond ez a tekintet — megáldja a kenyeret, lehajol és remegő ajakkal
kimondja az átváltoztatás szavait. Maga is hiszi, hogy szavára Jézus megjelent
az oltáron, azért imádó hódolattal nyomban térdet hajt és reszkető kézzel

mutatja fel Krisztus testét a hiveknek. Ezalatt megszólal a templom nagyharangja. Kevés ember van otthon a községben; azok is letérdelnek a konyhában, az udvaron, az egész község népe e perczben egy fenséges imádságban egyesül; mindnyájan köszöntik Jézust, ki községük szülöttjének szavára most szállt le az oltárra, mindnyájan szivből hálát adnak Istennek, hogy közülük méltóztatott magának ily hatalommal megáldott szolgát választani. Még az angyalok is örülnek e látványon, ők tudják, mily kedves ez áldozat a teljes Szentháromságnak . . . Áldozáskor ismét uj öröm vár az uj papra, nem egyszerü hívő többé, őneki a bor szine alatt is szabad áldoznia, Krisztust szomjuhozó lelke lecsillapíthatja szomjuságát: a bor szine alatt Krisztus vére áztatja ajkait.

Az ujmisést első szentmiséjénél szemlélve, az embernek önkénytelenül Krisztus szava jut eszébe: «Békeséget hagyok nektek, az én békeségemet adom nektek, nem mint a világ adja, adom nektek». (Ján. 14, 27.) Valóban békeség, boldogság ömlik el egész valóján. Békeség, boldogság, a minőt a világ nem ismer, a melyet méltán irigyelnek azok, a kik a lelki élet édességét már megízlelték.

Az első szentmise ünnepnapja nemcsak az ujmisésnek, hanem ünnepe az egész községnek, az egész vidéknek. Jó magyar népünk mindig különös szeretettel dédelgeti a papnövendékeket és éveken át számon tartja, hogy a harmadik faluban lakó kispapnak mikor lesz az ujmiséje. És ha eljön az ideje, arra elmegy, ha mindjárt órákon át kell is gyalogolnia. Ez a buzgóság nem tulzás, természetyszerü megnyilatkozása az egyházas érzésnek.

Maga az anyaszentegyház is kiváltságokkal tünteti ki az első szentmisét. Dicső emlékű XIII. Leo pápa 1886-ban a szokott feltételek alatt teljes bucsut engedélyezett az ujmisésnek és vérrokonainak harmadizig bezárólag és hét év és hétszer negyvennapig bucsut mindazoknak, a kik az ujmisén jelen vannak és töredelmes szivvel a szentatya szándékára imádkoznak. Loyolai szent Ignác a szent gyakorlatokhoz adott utasításai végén szabályokat ad, hogyan érezzünk az egyházzal. A tizennyolcz szabálynak vezérelve: Dicsérni, a mit az egyház dicsér, kárhoztatni, a mit az egyház kárhoztat. Az egyház nagyrebécsüli az első szentmisét, becsüljük nagyra mi is.

És még egyet. Az egyház imádkozik és bőjtöl, hogy az Isten jó papokat adjon neki. Iskolai rendszerünknel fogva június és július hónapokban lesz hazánkban a legtöbb ujmise. Imádkozzunk különösen ez időtájban azokért a lelkes fiatal emberekért, kik néhány hét múlva saját elhatározásukból egészen Istenéi lesznek. «Az aratás ugyan sok, de a munkás kevés. Kérjétek azért az aratás urát, hogy küldjön munkásokat az ő aratásába».

Wagner Mihály.

FALU TEMPLOMÁRÓL

Tornya túllát a határon,
Keresztje az égnek int;
És öregje és apraja
Áhitattal rátekint.
S rejtve titkos szentélyében,
Ki ismeri hiveit;
Kihez semmi minden század:
Nem áfallja ezt a házat:
Itt van rejtve, itt van, itt!

Körül versenyt turbékolva
Galambok raja kering;
S túl amottan, alább, alább
A kalászosok zöldje ing: —
Ti a szentély belsejébe
Jertek, hívja hiveit:
Galamblelkek szent tanyája,
Az életnek gabonája,
Itt van rejtve, itt van, itt!

Viharverte párkányára
Vadkörtefa-pár borul;
És százados koronájok
Szolgál enyhe sátorul.
Oh higgyétek, hogy e hajlék
Üdvösségünk sátra itt:
Menedékünk, ha vihar ver,
És árnyékunk, ha nap perzsel:
Minden áldás itt van, itt!

Alkonyuló félben a nap,
Bibor tűzben van az ég;
Hegymokon — oltárokon —
Áldozatunk lángja ég;
S rejtve kisdéd szentélyében
Ki megváltá hiveit:
A szeretet áldozatja,
Ő, a lelkek örök napja,
Itt van rejtve, itt van itt.

Letérdelek a pázsíton,
Imádni a szív Őrát:
Kit körülem a fermészet
Titkos nyelvén hön imád.
És levetem itt előtte
Lelkem vétkes vágyait:
Az életnek kútforrása,
Lelkem minden óhajta
Itt van rejtve, itt van, itt!

Nagyfalusi Lajos.

Első áldozásra

I.

UGYEBÁR örülnétek, ha Krisztust láthattátok és vele beszélhettetek volna?
Vagy nem dobban meg szívetek arra a gondolatra: Istenem! mily boldogok voltak azok a gyermekek, kiket édes anyjuk odavezethetett az Üdvözítő elé, hogy forró szeretetével magához ölelje s jóságos kezével megáldja őket?! Vagy nem gondoltok-e epedve azokra a jeruzsálemi gyermekekre, kik az első virágvasárnapon a tavasznak a legszebb ékességét szórták az Üdvözítő elé s ünneplő énekekkel kísérték végig városuk utcáin?

Ugyebár szeretnétek, ha Jézus titeket is magához édesitene s szives mosolyával, kedves társaságával megörvendeztetne?

Az Üdvözítő jól tudta, hogy ti vágyódní fogtok utánna s lelketeknek ezt az óhaját teljesítette is. Azok a bibliai gyermekek láthatták Jézusnak isteni tekintetét, hallhatták az ő mennyei beszédét s boldogságuk kimondhatatlan volt. Mennyivel nagyobb azonban a ti boldogságtok! Nektek ma Krisztus odaadja magamagát, testét és vérét, istenségét és emberségét. Szemmel ugyan csak kerek kis ostyát fogtok látni, de ott cseng a fületekben az isteni szó: Vegyétek és egyétek, mert ez az én testem! Az a Jézus, ki Betlehemben a jászolban feküdt, kit szüz Mária karjain ringatott, ki nagy-pénteken érettünk meghalt, de husvét vasárnapján sirjából dicsőségesen föltámadott, az a Jézus, ki a mi Urunk és Istenünk, az a Jézus — néhány percz múlva szívetekbe száll. Nagy szeretetében nem elégedett meg azzal, hogy csak onnan a magas mennyországból szeressen titeket, hanem elrejtőzött oltárunkon az ostyának alakjába, hogy az Oltáriszentségben hozzátok betérhessen s titeket megszentelhessen.

Mennyire szeretett titeket az a Jézus! Ti még nem is éltetek és ő már is szeretett s miután a rövid 10—12 esztendő alatt elhalmozott benneteket a legkülönbözőbb jótéteményekkel, föntartotta még számotokra ezt a fehérvasárnapot is, a földi életnek legboldogabb napját. Az a diszes ünnepi oltár, illatos virága, tündöklő gyertyafénye, édes jó szülőitek szívének elrejtett öröme, előcsillanó könnye, mind-mind azt hirdeti, hogy ez a nap szép, szent s mindenekfölött boldog nap. Mert lehet-e nagyobb boldogság, mint szívetekhez ölelni azt a Jézust, ki legnagyobb jótevőtök s legőszintébb barátotok! Lehet-e nagyobb öröm, mint résztvenni azon az isteni lakomán, melyen Krisztus Urunk saját testét és vérét adja ételül-italul. Estére ugyan ez a boldog nap is elmulik, ó de az emléke ne muljék el soha!

Kér valamit Krisztus cserébe azért a nagy kincsért, melylyel ma lelketeket meggazdagítja? Kér valamit a maga testéért-véréért, melylyel ma szíveteket megajándékozza? Nem kér mást, csak azt az egyet, hogy ő benne higgyetek, reméljeteK, őt teljes szívetekből szeresséteK!

A napot az égre azért teremtette Isten, hogy világítson és melegítsen. Nap nélkül a sötétben botorkálnánk s nem volna semmi virág, semmi termés. A mi a nap az égen, az a mi igaz katolikus hitünk a lélekben. Ez a hit világosítja meg értelmeteket s hevíti szépre, jóra szíveteket. Ez a hit mondja nektek, hogy a hatalmas Isten a ti jóságos mennyei atyátok, ez a hit mondja nektek, hogy a miért teremtve vagytok, az nem ez a föld, hanem a szép mennyország, ez a hit ad majd nektek erőt a szenvedések türelmes elviselésére s ez a hit önt erőt és kitartást beléteK, hogy az élet küzdelmeiben el ne csüggedjeteK, hanem bátran és lelkesen harcoljateK Jézusért. Hunyadi Jánosnál nem volt a magyar nemzetnek nagyobb hőse s szüz szent

Margitnál nem volt a magyar nemzetnek kedvesebb leánya. És tudjátok, mi tette az egyiket legnagyobb hősnökké, a másikat a legkedvesebb szentünké? Az a szent hit, a melyet Jézus tanított és az egyház hirdetett. Ez a szent hit, aczélozta meg Hunyadink karjait s hevítette lélkét csodálatos vitézi tettekre. Hunyadi Jézushoz imádkozott a béke idején s hiyő lélekkel hívta segítségül Jézust a harcznak tüzeiben. Szentmiséjét nem mulasztotta el soha s ha ütközetre került a sor, előbb megáldozott ő is, hadserege is. És annak a szent szűznek, boldog Margit királyleánynak oly erős volt a hite, hogy még haló porában is ott akart pihenni az oltár mellett, a legméltóságosabb Oltáriszentségnek közelében. Ezeknek példáját kövessétek! Örömmel mondjátok magatokat katolikus hiveknek s ragaszkodjatok szívvél-lélekkel az egyházhoz, mert Krisztus igazságát hirdeti nektek. Soha el ne tántorodjatok kath. hitetek megvallásában, mert ha ti nem valljátok meg Krisztust, akkor ő sem fog titeket megvallani mennyei atyja előtt.

Bizzatok is Jézusban! Van, a ki jobb nála? Nincs. Vagy van talán, a ki hatalmasabb nála? Nincs senki. Ne másban bizzatok tehát, hanem csak Jézusban. Ha gazdag vagy, ne bizzál a pénzben, mert az nem boldogít, ha szegény vagy, el ne csüggedj, mert Jézusnál szegényebb ugy sem vagy. Bizzatok a becsületes munkában s bizzatok Jézusban, a ki megsegít titeket! Kérjétek, a mire csak szükségtek van és bizzatok, hogy ő megadja nektek. Az a Jézus, ki vakokat látókká, süketeket hallókká, halottakat élőkké tett, az a Jézus segíteni fog rajtatok is. Rövid idő múlva szívetekbe fogadjátok s akkor kérjétek, hogy adja meg nektek az ártatlanság ajándékát, szülőiteknek a lélek békéjét, mindnyájunknak a szükséges kegyelmet s gondoskodjék a mi mindennapi kenyerünkről is! Bizzatok, ő meghallgat titeket!

És végül: szeressétek Jézust teljes szívből, egész lélekből és minden erőből! Gyuljon ki bennetek a szeretet tüze és hevítsen arra az erős fogadásra, hogy ti Jézus szeretetében lankadni nem akartok, hanem gyarapodni akartok az ő szeretetében mindvégig. És mert ti Jézust szeretni akartjátok, azért szeressétek azt, a mit Jézus szeret és gyűlöljétek, a mit Jézus gyűlöl! Gyűlöljétek a bűnt, mert ez az egyetlen, a mit gyűlöl Jézus. Ne engedjétek, hogy bűn lopózzék szívetekbe, mert a ki megtüri a bűnt, az elüzi vele az ő Krisztusát, elüzi Krisztussal az ő békéjét itt e földön és az örökkévalóságban!

Oh, csak kérjétek magatoknak minél több hitet, reményt, szeretetet! Énekszóval is kérjétek az Urat: Ezen hitben, reménységben, szeretetben erősíts!

Immár befejezem szavaimat, mert az oltárnak szentségházából felém hangzik Krisztusnak hívó szózata: Engedjétek hozzám jönni a kisdedeket!

Édes Jézus! Hozzád engedjük... Vonjad őket atyai kebledre s áldd meg, hogy benned hinni, remélni, téged egész szívből, szeretni soha meg

ne szünjenek! Add nekik a kegyelmet, hogy a te szent testeddel és véredel méltóképp táplálkozzanak most és ezentúl mindig! Jutalmul pedig tedd őket boldogokká siron innen, siron túl!

Áldd meg egyuttal a szülőket is, kik annyi gond és fáradság közt nevelték őket! Áldd meg tanítóikat! Áldj meg bennünket is, kik szent nevednek dicsőségére oktatjuk őket.

Add áldásodat mindnyájunkra és segíts, hogy ezekkel az először áldozó gyermekekkel neked éljünk, neked haljunk, élve-halva a tied maradjunk. Amen.

II.

Az emberi szívnek egyik legszebb virága a hála s a ki az elvett jótéményekért nem hálás, az nem érdemel meg újabb ajándékot. Drágább ajándékot pedig nem adhatott nektek Jézus, mint mikor saját testével és vérével szállást vett szivetekben. Oh, adjatok hálát ezért az angyali ajándékért! Hálátok azonban ne legyen pusztá szó, hanem legyen azaz erős elhatározás, hogy ti Jézusnak kedvéért, az ő példája szerint, jámborok, engedelmesek és szorgalmasok lesztek. Ezzel fogjátok igazán megmutatni, hogy ti az első szent áldozásnak kegyelméért hálásak vagytok! Jézus él most szivetekben! Járjatok kedvében és azt tegyétek, a mit ő tett, mikor a ti korotokban volt. Így fogjátok magatokat méltóknak mutatni arra a nagy kitüntetésre, melyben az imént részetek volt.

Mikor Jézus 12 éves volt, örömmel ment az ő mennyei Atyjának házába imádkozni. Messze lakott ugyan a jeruzsálemi templomtól, mégis elment s nem egy-két perczig volt benn, hanem a míg az ünnepi Istenisztelet megkivánta. Tündöklő példát adott nektek, hogy ti is így tegyetek! Szeressétek a templomot és imádkozzatok benne buzgó szívvel, mert Jézus iránt tartozó köteles hálátokat csak így rójjátok le!

A szivetekben élő Jézus engedelmes volt szülőinek. Ebben is kövessétek őt! Isten után szülőiteknek köszönhetitek mindent s habár reátok fordított gondjukat soha az életben eléggé meg nem hálálhatjátok, engedelmesgétekkel legalább fölkeltek lelkükben a reményt, hogy fáradságuk nem lesz hiábavaló.

És bizonyítsam nektek, hogy Jézus szorgalmas volt? Nem volt-e szent Józsefnek, az ácsmesternek, legbuzgóbb segítője a mindennapi munkában? S vajjon hogyan növekedhetett volna kedvességben és szeretetben Istennél és az embereknél, ha tanulni és dolgozni nem szeretett volna?

Jámborság, engedelmisség és szorgalom: ez a három tulajdonság jellemezte a gyermek Jézust. Járjatok az ő nyomában s azzal mutassátok meg hálátokat, hogy ti is jámborságra, engedelmisségre és szorgalomra törekessetek.

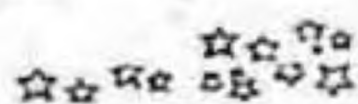
Halljatok csak igaz történetet. Beteg volt a családnak egyetlen gyer-

meke. A szülők gyorsan orvost hívtak, ki a beteg számára orvosságot rendelt. A gyermek azonban elfordult az orvosságtól s bár ígértek neki szépet és jót, nem akarta magához venni az orvosságot. Végre odament hozzá az édes anyja és kérte a gyermekét: Ugy-e szeretsz, édesem? Ugy-e az én kedvemért beveszed az orvosságot? A beteg gyermek az édes anyja kedvéért bevette az orvosságot és meggyógyult.

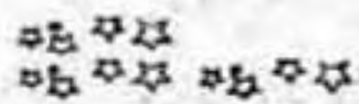
S ti Jézus kedvéért nem akarnátok jámborok, engedelmesek, szorgalmasok lenni? Az a beteg gyermek az édes anyja kedvéért bevette a keserű orvosságot s ti Jézus kedvéért nem tennétek meg, a miért csak elismerést és jutalmat kaptok? Lehetetlen!

Még valamit mondok. Beszélnek, hogy a régi római császárnak vadaskertjében volt egy szarvas, melynek agancsai közt réztáblácskán ez a fölírás volt: én a császáré vagyok. Ha belátnék a lelketekbe, azt olvasnám ott: Én Jézus Krisztusé vagytok.

Maradjatok is az övéi mindig! El ne válaszson titeket Jézustól semmi se! Ragaszkodjatok hozzá hűségesen s el ne ereszsetek őt magatoktól semmiért! Jézus legyen a ti vezéretek és oltalmazótok, ő legyen a ti segítőtok és pártfogótok is! Ráhagyatkozzatok és őt kövessétek, mert ha vele éltek, vele fogtok meghalni és vele fogtok örökké boldogok lenni. Ugy legyen!

A D O R A T I O

Elrejtözve kenyérszínben
Az oltáron itt van köztünk
Édes Jézus, imádással,
Mély alázattal köszöntünk.

Néma csend ül a templomban,
Hol előfted letérdelünk
Fejethajtva, feitekinfní
Szent testedre nem is merünk.

Megbántottunk sokszor, nagyon.
Megtört szívvel beismérjük.
Légy irgalmas! megbántuk már,
Bocsánatod esdve kérjük.

S az a csend, mely körülengi
Az oltári nagy szent szentséget
Olyan édes megnyugvást önt
Bus szívünkbe s reménységet:

Imáinkért, a melyekkel
Szent testedet dicsőítjük
Megbocsátod sok bününket,
Égbe juttatod lelkünket,
Élő hittel, bizva hisszük.

Krisz Árpád Viktor.

A miről a füzek suttognak . . .

ÜTÖTT-KOPOTT szent szobor áll már csak ott. Régi is, csonka is, mon lepte be már, mintha védeni akarná az idő vasfoga ellen. Régen volt, mikor egy jámbor lélek renováltatta s nevét a régi kőbe véseté; irigy kezek azt is lekaparták róla . . . Ép azon a ponton áll, a hol a hegy oldaláról lefutó két gyalogut keresztezi egymást. A hegy peremét illatos ákácok koszorúzzák. A kies völgyben, alig száz-százötven lépésnyire a szobortól kicsike patak folydogál az üde pázsitok között. Játszi enyelgéssel integetnek felé a parti virágok s a könnyelmű patak mesél nekik szépet, tündérit, mit messze tájakon látott. Mindkét parton százados füzek mártogatják szomoruan csüngő galyaikat a vidáman csevegő patak fodraiba. S a kis hamis ezeknek is regél régi jó időkről s régi jó időknél régi jó embeireiről . . . Mikor megunja a komoly társalgást, kedélyesen kiveti a hallgató füzek lombjait s tovább csapodárkodik a nyiló virágokkal. . . .

Kellemes est követte a forró nyári napot. A völgyben langyos szellő lengedez a füzes lombjaival ingerkedve. Erre azok suttogni kezdenek. Lassan, halkán, végre egészen tisztán érthető regéjük, a régi regé, a szomorú történet . . .

— Kolostor állott itt hajdan — veszi kezdetét a regélés — jámbor szüzek hajléka. Ma már nyoma sincs, még a hagyomány is hallgat róla. Talán még az a magában álló kőszobor beszélhetne egyet-mást, de az néma. Elhagyatott, árva. Nem illik be már az új időkbe. Hol vannak a napok, mikor még az Ur szentegyháza égbetörő két tornyával illeszkedett a népes zárda szárnyai közé . . . Mikor még megcsendült a kolostor kis harangja imára szólítva a néma, csendes lakókat; mikor még felzendült a zsolozsma édes hangja s szállt a dallam holdvilágos éjszakákon keletnek, nyugatnak, éjszaknak és délnek; mikor még . . . Talán az a hideg kő is érez erre valami fájdalmasat. Ki tudja, nem lebben-e a csendes éjeken a jéghideg ajkáról egy-egy gyöngesóhaj, hiszen szólni úgy sem tud? . . . Szegény, néma!

Egy percze elcsendesül a suttogás. Szellő lebben, harmatcsepp hull . . . Talán a füzek is könnyeznek . . . Ismét kezdik:

— A szent Szűz csodatevő képe volt a kápolna vonzó kincse. A kit keserűség gyötört, a kit a bűn súlya nyomott, a ki vigaszt keresett az élet nyomoraira, eléje járult, kitárta lelkét, imádkozott szivből, melegen . . . s a szent Szűz segített. A ki fájdalommal jött, vigadozva távozott, a ki nyomorult volt, épen tért vissza.

— Mikor a szép nyári délutánok után ráborult az est a kápolnát övező erdőre, mikor már elnémult a zaj s átvette birodalmát az áhítatos csend, megjelent a szent Szűz legbuzgóbb látogatója, egy fiatal leány. Szegény csak kocsin jöhetett, mert féllábara már születése óta sánta. A kocsiban jobbra atyja ült, Lenkey gróf, a vidék ura. Arcza zord, szemöldökei haragosan egymásba nyulók, ajkai idegesen csukódnak össze. Egyetlen egy szót sem szól. A komornával együtt kiemeli a szerencsétlen béna leányt, de csakis a kápolna ajtajáig kíséri. Ott a leány komornája karjaira támaszkodva, a szent Szűz oltára elé vánszorog. Kísérőjét kiküldi a kápolnából, mert egyedül akar beszélgetni szűz Anyjával...

Égkék tiszta szemeit a szent Szűz szobrára szegezi, ajkai imát rebegnek, kér, könyörög, de panaszhangra nem nyílik meg szája. A leáldozó nap utolsó sugara is rátéved a kápolna picziny ablakán át s bearanyozza az imádkozó leány kedves alakját. Oly szép, oly elragadó volt ebben a perczen! Mintha nem is földi lény lett volna!...

Nyílik a kápolna ajtaja s a komorna lépteinek zaja felébreszti a szegény leányt szelid merengéséből. Még egy reményteljes tekintet a szent Szűzre, még egy forró sóhaj s komornája segítségével elhagyja a kápolnát: A gróf — ki ezen időt rendszeren a közeli erdőben szokta vadászgatással tölteni — magához emeli a kocsiba leányát s kastélyába hajtat.

Ez majdnem nap-nap mellett megisméltődött. A leány remél. Lenkey mindig csak az a rideg, köszivű gróf, a kit először láttunk.

— Elmultak már a nyári szép napok s ködös tájék lett a madárdalos, erdős vidékből. Az ismerős kocsi már ritkábban jelent meg. Midőn abban az évben utóljára láttuk kiszállani kocsijából a szegény leányt, szokatlan öröm és vágy csillogott szemében! Olyan nagy ellentét volt sugárzó arcza s a magával hozott halvány őszirózsa-koszoru között. Mintha a világ legépebb teremtménye volna, röpködni akart Szűz anyja elé. Valami különös sejtelem biztatta őt annyira!

Alig néhány percze, hogy a gróf eltűnt a már unalomig ismerős erdő sárguló bozótai között, egyszer csak nyílik a kápolna ajtaja. Még pedig belülről kifelé. Kilépett — a Lenkey-leány. Mint a legvigabban szökdecselő őzike szaladt atyja után a sárguló erdőbe. A kit még nem ért öröm s ha egyszer öröme teljes, igazi, nem bír önmagával. Gyermekies, játszi, enyelgő lett az eddig szelid, bánatos leányka; örömujjongásait százszorosán visszhangozzák a völgyet szegélyező hegyek. A gróf zordon arcza egy pillanatra kiderül s könnyezve szoritja keblére egyetlen leányát. De mintha szégyelte volna magát leánya előtt, könnyeit gyorsan kitörölte szeméből. Oh, ti kemény szívek, ti nem ismeritek a könnyek vigaszát! Elöttetek gyáva gyengeségnek jele az a néhány cseppecske, pedig már keményebb szivekről is leolvasztotta az a néhány csepp a vastag jégkérget!...

— Másnap egyedül láttuk a leányt megtérni a kápolnába. Hosszabban időzött benn, mint rendesen szokott. A mikor kilépett, épen olyan szelíd, bánatos volt, mint mikor könyörögni járt oda. Pedig most áldozatot hozott a szent Szűznek . . . *tiszta szivét hozta áldozatul.*

— A mikor csak a hideg, havas tél enyhe perczei megengedték, megjelent a deli lányka. Ha senki sem látta, körüljárta a kis kápolnát, nézegette a helyet, mintha valami szándéka volna vele.

— Tavaszodott. Eddig madárdal volt az első tavaszi hang a kápolna környékén, most munkások zaja hallatszik napestig a kis kegyhely körül. Építenek. A kis kápolna templommá tágasul, jobbról-balról két szárny emelkedik mellette. S a munkásnép közt egyre terjed e titkos hír: Fátyolt ölt a gazdag Lenkey gróf leánya magára . . .

— Egy szép napra, alig másfélévre a történetek után, arra ébredt a környék, hogy a Lenkey-kastély szokatlanul népes. Éjjel érkeztek a vendégek hosszú kocsisorban. A nép sug-bug. Ugyanaz a jobbágy, a ki alig másfél évvel ezelőtt azt suttogta, hogy fátyolt ölt a Lenkey-leány, most hűledezve adja szájról-szájra a hihetetlen hirt: Férjhez megy a Lenkey gróf lánya . . .

— Utóljára láttuk itt. Már nem a kápolnában, hanem a kéttornyú templomban. Titokzatos homály borongott benne. Mikor a leány belép, félelmetes borzongás fut végig egész testén. Félt a magánytól, a titokzatos félhomálytól . . . Pedig ugyanaz a Mária tisztaságos szeme tekint le onnan az oltárról, a ki valamikor megnyitá a béna lány előtt ajakát: Eredj leányom, isteni Fiam megjutalmazta szeretetedet . . . Ugyanaz a szent Szűz, ki édes mosolylyal fogadta el valaha a leány ajándékát: Elfogadom leányom tiszta szivedet . . . S ő most *erre a szivre ment alkudozni* . . . Elborult az ég, eltűnt a mosoly Mária ajkán, könnyezett. Siratta az elpártolt szívet . . .

Szellő lebben, harmatesepp hull . . . Tán a füzek is könnyeznek? . . . Szomoruan hajtogatják százados koronájukat s utána ismét kezdik:

— Igen, emlékszünk. A miről csak titokban beszélt a nép, valóra vált: a Lenkey gróf leánya menyasszony. Az ősi hajlék csarnoktermei muzikaszótól visszhangoztak. Szilaj nóta és a táncz járta. Gondüző bor a kupákban, kitörő öröm a szemekben. Lenkey gróf arca is kiderült, pedig csak a nóta járta . . . künn pedig borult az ég. Felhők tornyosultak a Lenkey-kastély fölé. Ugyan ki törődne most az idővel? . . . Villámcsapás . . . égdör-

Május királynője.

renés . . . összerezzen a mulató sereg. Lenkey arcza is beborul; szemei leányát keresik . . . Lélekszakadva rohan a terembe a komorna. Kétségbeejtő tekintete veszélysejtető. Csak annyit tud mondani, hogy . . . meghalt . . . utolsó tekintete is Mária templomára vetődött . . .

Néma csend. A szellő is elült. A patak fodrai is kisimultak, hogy csobogásuk se zavarja a szomorú gyász emlékét . . .

— Ravatal lett a nászágyból. A ravatalról odakerült annak a titokzatos homályu templomnak sírboltjába. Azután zengett felette a zárda lakóinak szomorú éneke: Requiem aeternam dona ei Domine!

— Lenkey gróf már ősz. Arcza sem zordon, de tanyát ütött rajta az önvád maró fájdalma. Most már nemcsak a templom ajtajáig megy, mint valaha. Bemegy; s ha egyedül van, leborul a hideg kőre s zokogva tördeli: Adj Uram örök nyugalmat neki . . . Most már könnyezik is . . .

Elnémultak a fűzek s üdítő eső kezdett alápermetezni az égből . . .

Szentiványi Béla.

A MAGYAR LÁNYOKHOZ

Lányok, lányok, magyar lányok

Hozzátok beszéltek,

Vegyétek a szívetekbe

A mire most kérlek:

Fakadjon ki lelketekből

Az ima virága

S vigyétek ezt május hóban

Márja oltárára.

Odakint a nagy mezőben

Sűt a nap sugára,

Mint az aranyeső hull le

Minden fűre, fára

S látjátok, hogy a nyomában

Zöld levelek nőnek

Fejledeznek, fesledeznek.

Viragga fejlődnek.

Ezeket is hozzátok el

A szép szűz anyának.

De nagyobb ám az értéke

A szív imájának;

Fonjátok hát egybe ezt a

Kétféle virágot.

Akkor lesznek csak szépek a

Májusi oltárok.

Pünkösdi elmélkedés az Oltáriszentségről.

Meschler M. jézustársasági pap «A Szentlélekisten» czimű könyvéből.

A LEGMÉLTÓSÁGOSABB Oltáriszentség egyrészt lényegénél és tartalmánál fogva, mely nem kevesebb, mint maga Krisztus, másrészt kiváló hatásainál fogva a legfőnségesebb, legmagasztosabb szentség. Az összes szentségek célja és koronája. Azért a legméltóságosabb Oltáriszentségnél is figyelembe kell vennünk a Szentlélek szerencsét, mely kétféle módon is érvényesül: 1. a legméltóságosabb Oltáriszentség eredetében és általános jellegében; 2. hatásaiban.

1. Az Oltáriszentség lényege Krisztus Jézus igaz teste és vére: maga Krisztus, ki a kenyér és bor színében egész lényével jelen van, hogy magát föláldozza s nekünk eledelül adja. Az Oltáriszentség áldozat és szentség egyaránt. Az áldozat az átváltozásban történik, mely alatt Krisztus a kenyér és bor színe alá rejtőzik az áldozásban pedig kiosztatik és magunkhoz vesszük a szentséget. Ezen a helyen az Oltáriszentségről, mint kegyelem-eszközzől szólunk.

Már az Oltáriszentség eredete és jellege is a Szentlélekre utal. Krisztus, az Istenember, alapította a szentséget s hatásait tisztán isteni erejével idézte elő, noha szent embersége is közreműködött, mint főnséges eszköz. Csak isteni erő művelheti azokat a csodákat, melyek a szentség alapításában rejlenek. És mikép Krisztus az Oltáriszentséget mint Isten rendelte el, akkép, mint Isten vette már eleve tervbe.

Az Oltáriszentség mindenekelőtt a szeretet, az örök, végtetellen szeretet szentsége, mely itt mindent egy gyúpontra akar egyesíteni s ebben találékonyságának s működésének foglalatját adni.

Az Oltáriszentségben lángol Istennek önmaga iránt való legforróbb szeretele, mert Isten itt megdicsőíti önmagát, bölcseségének, hatalmának és jóságának kinyilatkoztatásával s azon imádással és hódolattal, melyet az emberek részéről tapasztal. Hisz' a Oltáriszentség nagy, Istenhez egészen méltó, végtelen értékű áldozat, mely Istent oly tiszteletben részesíti, a milyen őt csak megilleti; foglalatja, betetőzése, fénypontja az egész istentiszteletnek, melyet ég és föld bemutatthat; örök áldozat, mely a földet élő templomná avatja, hol ezer és ezer oltáron imádvá és hódolva járul az Atya elé vele egylényegű Fia; áldozat, telve Isten dicsőségével, annyira, hogy maga az Isten is kedvét leli benne, sőt vele még dicsekszik is. (Mal. 1, 11.) Sehol sem valósul meg úgy a teremtés célja, mint e szentségben. Az Oltáriszentségben az Egyház iránt is ég a szeretet. Mily dicsősége és öröme az Egyháznak, hogy az Istenember mindig nála tartózkodik, hogy hatalma van Krisztus igaz testére, midőn feláldozza, tabernakulumaiba rejti s eledelül

veszi! Az Egyház életének mily jótékony forrása, az Egyház egységének mily szilárd oszlopa e szentség! Így nem az Egyház-e a jelenlevő Krisztus igaz vallása, igaz jegyese s a világ dicső papnője? E szentség birtokában nem irigylí az ószövetség szövetségsátorát, sem a menny boldog lakóit.

Az Oltáriszentségben ég az Isten szeretete az egyes emberek iránt is. E szentség Krisztusnak legdrágább eszköze, melyben magát minékünk egészen átadja és a melyben saját magát teszi kegyelmeinek eszközévé s minket személyesen tüntet ki. Mekkora lehet az a szeretet, a mely saját testével akarja táplálni a keresztség szentségében ébresztett lelki életet, a mely fölkeresi földi létünk viszontagságait, hogy jobban közeledhessék hozzánk, hogy szívünk rejtekeibe tekintsen, velünk a legbensőbbben egyesüljön s ezen egyesülés által minket megtiszteljen, megvigasztaljon, szeretetének összes kincseivel elhalmozzon s az örök boldogság zálogául adja oda önmagát. S mindebben nem tekinti, mily méltatlanul és készületlenül járunk hozzá, mily hidegen fogadjuk, szeretetével és bizalmával mily sokszor visszaélünk! Még az anyagi világot is szeretetének körébe vonja, az által, hogy ezt magához ragadja, az Oltáriszentségben való sajátos létének alkotó részévé teszi és saját testében a legnagyobb tökéletességre, egy a szellemihez hasonló létezmód kiváltságára emeli. Az Oltáriszentség egész új kapcsolatot alkot Isten és az anyagi világ közt. De az Istenember maga is élvezi szeretetének következményeit. Tette az Oltáriszentségben oly csodálatos létnek örvend, milyennel bizonyos tekintetben még az égben sem dicsekedhetik. Működése e szentségben oly fenséges, hogy folyton a kegyelem és szentség csodálatos világát teremti s ugyanitt annyi tiszteletet, szeretetet és imádást tapasztal, a mennyit keserves kinszenvedéssel és gyalázatos halálával kiérdemlett. A keresztény oltár a hívők minden hódolatával együtt kárpótolja őt szenvedéseieért és a kereszt gyalázataért. Tehát az Oltáriszentség az isteni szeretet összes terveinek koronája, fénypotja, a szerető irgalom összes műveinek foglalata, megerősítése, az isteni szeretet óriási napórája, melynek arany mutatója a világ minden részét bejárja s a teremtményeket az igaz napfény felé vezeti.

Az Oltáriszentség Isten szeretetének fenséges műve. De a Szentlélek Isten s mint ilyen ő is tervezte, ő is elhatározta, sőt mint a szeretet művét különösen neki tulajdoníthatjuk. Gondoljunk csak a Szentlélek neveire s azonnal fölfedezzük a rokonságot közte és az Oltáriszentség között. Ő maga a szellemiség és szentség, Isten szeretete s az Oltáriszentségben minden szellem és élet (Ján. 6, 64.), még az anyag is szellemi tulajdoságokkal dicsekszik.

Maga a Szent lakik benne, ki minden szentség forrása az Egyházban, az összes adományok adománya, maga az örök szeretet. De még tovább is kutathatjuk a Szentlélek szerepét e szentség alapításánál. Tudjuk, hogy az

Udvözítő istenemberi működésében egészen a Szentlélek vezetésére bízta magát, hogy egész lelki élete az ő befolyása alatt állott. Nemcsak csodáit művelte a Szentlélek erejével, hanem még kedélyállapota is a Szentlélek hatása alatt változott, hol gyengédebb, hol szenvedélyesebb szeretet, szánalom és szent lelkesedés között. (Luk. 10, 21.) A legméltóságosabb Oltáriszentség alapításakor, az első áldozat bemutatásánál kétségtelenül beállott ilyen változás. Krisztust az utolsó vacsorán, a legméltóságosabb Oltáriszentség alapításakor, nem is képzelhetjük másképp, mint mély áhítatba merülve, áthatva végtelen szeretetétől Isten és az emberek iránt s a mennyei öröm ragyogó sugaraiban megdicsőülve. Mert egészen új, csodálatos, a világ végezetéig tartó létnek kezdetén állott, szeme előtt lebegtek az Istenség tervei, céljai, szándékai, teljes megvilágításban és szépségben, egész fontosságukkal, lelke előtt a kegyelem, szentség, vigasz, tisztelet és dicsőség csodálatos világa nyílt meg, mely e szentségből támad az Isten és emberek számára a világ végéig. Ki ne örvendett volna ez új, dicső teremtség láttára, mely ekkor kezdett valóra válni! Így az Üdvözítő szép szava, melyet a Szentírás ez alkalomról följegyzett: «Kívánva kívántam e husvétet megenni veletek, mielőtt szenvedjek» (Luk. 22, 15.), csak jele az érzelmek erős hullámozásának, melyet a Szentlélek istenemberi szívében keltett. E szép szerep az Oltáriszentség megalapításánál kétségtelenül a Szentlelket illeti. Azért joggal mondja az Egyház napi zsolozsmáiban az Oltáriszentségről: «Uram, mily kegyes a te Lelked. Hogy izleltessed gyermekeiddel a te édeségedet, a menny izletes kenyerével csillapítod éhségüket».

S a Szentlélek még most is sokat tesz az Oltáriszentségért. Egykor az Istenember szívét arra bírta, hogy a Szentséget megalapítsa; most a hívők szívét nyeri meg az Oltáriszentségnek. Ő készíti elő szívünket a szent áldozásra a többi szentségek révén. Ezek mind csak feltételei az Oltáriszentségnek s mint előkészítő tényezők sorakoznak melléje, hogy egyrészt a szentség méltó vételére képesítsenek, másrészt hatását bennünk lehetővé tegyék. Aztán, ha a hívők szívében az Oltáriszentség eleven hite fölébred, ha felismerik Isten magasztos céljait és szándékait, ha felértik e szentség kincseit és dicsőségét, ha keblökben az a forró vágy támad, hogy az Üdvözítőt szívükbe fogadhassák, ha alázattal, gyermeki bizalommal, szeretettel és örömmel járulnak az isteni vendéghez: mind ez csak a Szentlélek műve, a Szentlélek szava a mi szívhöz, mely hazánkba, lelkünk jegyeséhez hív. A lélek és a jegyes így kiáltanak: «Jöjj el, Uram Jézus!» (Jel. 22, 20.) A Szentlélek, ki bennünk lakozik, forrásához kívánkozik, hozzá akar visszatérni, kitől származik. Azonkívül mily sok szokást honosított meg a Szentlélek az Egyházban, melyek célja az Oltáriszentség iránt az áhítatot fenntartani, éleszteni. Ilyenek a különféle szép ájtatosságok: a negyven órai ima, az ünnepies körmenetek, az örökimádás, különösen az Urnapja s annak

nyolczada. A Szentlélek örökké közöttünk és a tabernakulum között lebeg, a mint már az ószövetség templomát is a legfölségesebb titokról /szóló jövendölésekkel és képekkel töltötte be. Az ároni papi intézmény templomával, ünnepeivel, áldozataival, azután a manna, a husvéti bárány, a frigszekrény, az életfája, Melkizedek áldozata mind-mind a Szentlélek művei voltak, hogy így a fönséges titok utját a világban előkészítse.

2. Még inkább érintik a Szentlelket a legfölségesebb Oltáriszentség hatásai. Az Eucharistia nagy csodájának megvalósításánál a Szentléleknek semminemű küldetése nem érvényesül, hanem igenis az áldozás hatásainál. A szentáldozás hatása általánosságban a megszentelő malasztnak és a kegyelem állapotának megőrzésében és öregbitésében van. Akkora mértékben egyetlen szentségnek sincs meg e hatása, mint épen a legfölségesebb Oltáriszentségnek. Már az isteni Megváltó is e szentségét nevezi az élet szentségének. «A ki eszi az én testemet és issza az én véretem, énbennem lakik ... örökké él.» (Ján. 6, 57. k.) A mint a megszentelő malaszt mintegy csirájában minden többi természetfölötti kegyelmet magában foglal, úgy tetőzi be e szentség a többinek hatásait, mert céljuk és koronájuk. A hatás e teljességét jelzik még a külső jelek is, a kenyér és bor, az élet és erő szimbolumai. A mint a test tápláléka földi életünket megőrzi és tovább fejleszti, úgy pótolja és gyógyítja, megőrzi és erősíti, kiterjeszti, megtermékenyíti és megpecsételi e fölséges szentség is a lélek természetfölötti életét. Az áldozás a legbensőbb egyesülés Krisztussal; nem csupán morális, hanem fizikai egyesülés is, melyet csak a mennyei boldogságban végbemenő egyesülés mul felül. Ép azért kell a hatásnak is igen-igen különösnek és fölötébb nagynak lennie. Mily nagy csodát művelt az isteni Megváltónak egyszerű megjelenése és szent emberségével való közvetlen érintkezése egy szent Magdolnán, szent Tamáson, szent Péteren és annyi betegen, halotton és bűnösön! Nála bizonyára meg van az az erő, mely minden más erőnek bármimemű hiányát pótolja és a lelki életet szokatlan virágzásra emeli. A többi szentség a kegyelemnek csak csermelye, ez maga a forrás. Mi pedig tudjuk, hogy valahányszor a malaszt lelkünkben működni kezd, vagy öregbül, mindannyiszor a Szentlélek munkálkodik bennünk.

De ez a szent áldozásnak csak általános hatása, vannak még különös, egészen sajátos hatásai is. Az első a szeretet növelése az Istenember iránt, épen azért, mert a szent áldozás oly szorosán egyesít isteni Megváltónkkal. Az érintkezés és egyesülés pedig mindig szeretetet hoz létre. Ezen fölül az Eucharistia egész lényéből oly határtalan isteni szeretet árad ki, hogy az embernek vaknak és érzéketlennek kell lennie, ha vizontszeretetre nem gerjed. A második hatás az öröm. Öröm, élvezet és gyönyör mindig a szeretet gyümölcse és a jelen esetben külsőleg is kifejezésre jut az étel és bizalmas vendégség által, melyet nekünk az isteni Megváltó készít, hogy barátság-

gát kimutassa és velünk szorosabbra fűzze. Ez az öröm gyakran édes, mély-séges béke, mely lelkünk mélyén veti alapját és melyet semmi mulandó meg nem bont; majd pedig a méltóság és megelégedés érzésévé válik, melyen a világ minden csábításai hajótörést szenvednek, mert nagyon jól tudjuk, hogy a tiszteletnek, szeretetnek mily megnyilvánulásaira lettünk méltókká s érezzük, hogy ezekben mindannál jobbat nyertünk, mit a világ nekünk adhat; majd ismét egykedvűség a veszély és áldozatok közepette; majd kielégíthetetlen vágy a jónak gyakorlására és a Megváltónak tetszhetni; majd legyőzhetetlen erő, mi több, vágyakozás szenvedhetni, mint hitünk szent vértanuinál igen gyakran tapasztaljuk. Mielőtt a vesztőhelyre vitték volna őket, az Ur testével erősítették magukat és aranyszáju szent János szerint tüzet lehelő oroszánokként jelentek meg, az ördögnek s világnak egyaránt rémületére és borzalmára. Teljes joggal mondhatjuk: szívükben hordták a küzdő egyház egyesített erejét.

Am nemcsak egyesek, hanem az egész egyház is sajátos vonással festi a legfőbbéesebb Szentséget. Nevezhetők eucharisztikus színezésnek. Olyan szépségre akadunk a katolikus egyházban, mint sehol másutt. A szeretet szárnyalása, mondjuk rajongása, ez az eucharisztikus színezés, mindent meghaladó áldozókészség, mely a keresztény szeretet kiáradó bőségében és szüzességében, az evangéliumi tanácsok szemmeltartásában és a vértanuságban nyilvánlik meg. (Oswald: Die heiligen Sacramente I. 4. r. 2. f.)

A katolikus egyháznak ez a páratlanul álló és utánözhatatlan szépsége, az eucharisztia szeretettitkának virága és gyümölcse. Egyetlen szent áldozás kárpótolja minden reményünket és megédesíti összes áldozatainkat. Így megy végbe a szent áldozás által lassan-lassan a legbensőbb egyesülés Krisztussal és oly életet kezdünk, mely Krisztusban van és Krisztustól ered, mint azt maga mondja: «A mint engem küldött az élő Atya és én élek az Atyáért: úgy a ki eszik engem, ő is él énértem.» (Ján. 6, 58.) A mint magam is az Atyából isteni életet nyertem és belőle emberségemnek is juttattam, úgy lesz részesévé isteni életemnek az, ki emberségemet a szentségben magához veszi. Akkor úgy gondolkodik és érez ő is, mint én; az én gondolataim, nézeteim, ítéleteim, tetteim és céljaim az övéi is. Épen ez az élet, melyről szent Pál mondja: «Már nem én élek, hanem Krisztus él énbennem.» (Gal. 2, 20.) Bizonyára ez a legszebb és legfőbbéesebb a kereszténységben! Szeretet, öröm, béke és bátorság, ezek a szent áldozásnak különös hatásai. Ebben nyilvánlik meg a Szentlélek szép küldetése, mely az Oltáriszentség vételénél a keresztény embernek szívében végbemegy. E nagyszerű gyümölcsök mind-mind a Szentlélek hatásai.

Ime a megfelelő és méltó tanulság, melyet elmélkedésünkből meritünk: gyakran és buzgón vegyük magunkhoz az Oltáriszentséget, azon szándékkal, hogy hatásaiban és a Szentlélekben részünk legyen.

A szent áldozás a legtisztább és legelőkelőbb eszköz a Szentlélek vételére. A hogy annak idején, pünkösdi napján a Megváltó isteni Szívéből a Szentlelket az egyházba leküldte, úgy részesít benne mindenkit az Oltáriszentség által. Ránk nézve a szent áldozás bizonyos értelemben pünkösdi ünnep. Az Üdvözítő megkeresztel bennünket a Szentlélekben és szeretete tüzeiben. Bizonyára nincs alkalmasabb eszköz a Szentlélek és a malaszt, a szeretet és a béke uralmának szívünkben való megalapítására és megszilárdítására, mint épen a legfölségesebb Oltáriszentség gyakori és méltó vétele.

Adjunk hálát a Szentléleknek mindazért, a mivel a legfölségesebb Oltáriszentségben megajándékoz és azon megszámlálhatlan jóért, melyben általa részesít.

És ha néha úgy érezzük, mintha a szentségek gyakori vételére ösztönözne valami, sohase felejtjük, hogy ez az érzés a Szentléleknek intése és hívása. Ő készíti elő a lelkeket a Megváltó méltó vételére, mint egykor eljövételére. Kérjük, készítse elő maga szívünket, árasztva rá kegyelme és fényessége, melege és szeretete sugarát, hogy a Megváltó a maga isteni lakóhelyének pompájából, édességéből és gyönyöreiből egy csöppet a mi szívünkben is föltaláljon. Főképp pedig kérjük a Szentlelket, adja meg halálunk óráján a boldog kimulás nagy kegyelmét.

Szentségi egyletek

4. A lambachi örökimádás-társulat.

I. Története. IX. Pius pápa 1877 szept. 4. brevéjével a lambachi örökimádás-társulatot Magyarország és az osztrák tartományok területére vonatkozó joghatósággal főtársulati rangra emelte. A monarchia területéről minden hasonló czimmel és azonos czéllal alakuló társulat a lambachi főtársulatba kebelezendő, szem előtt tartva természetesen a VIII. Kelemen pápa előirta bekebelezési szabályokat. A főtársulat tehát jogi szempontból csak helyi jellegű, mivel bekebelezési joghatósága csak a monarchia területére érvényes. Az egész világra kiterjedő bekebelezési joghatóságot rendszerint csak a Rómában, a keresztény világ központjában, székelő főtársulatok kapnak. A kivételek ez alól ritkák.

II. Célja. A társulat az imádás és engesztelő megkerlelés jellegével bír. Alkalmat akar nyújtani, hogy az emberiség a legfölségesebb Oltáriszentséget imádjá és a tisztítóhelyen szenvedő lelkeknek segítségére legyen. Ép azért kettős föladata van: *a)* isteni Üdvözítőnket a szeretet Szentségében bensőleg tisztelni s elégtételt nyújtani mindazon tiszteletlenség és hálátlan-

ságért, melylyel az emberek illetik; *b)* a megholt hiveket a tisztítóhelyből kimenteni.

III. Fölvételi föltételek. Magyarország és az osztrák tartományok területéről a társulatba fölvesznek minden katolikus hívőt, eltekintve a kortól vagy állástól, ha az illető kereszt- és vezetéknevét, továbbá plébániája nevét a társulat törzskönyvébe a társulati igazgató vagy erre fölhatalmazott pap által beiratja. A fölveendők személyesen jelentkezzenek a társulati igazgatónál vagy a fölvételre fölhatalmazott papnál; ha személyes jelentkezés nem volna lehetséges, úgy a fölvétel közvetett uton vagy levélileg is jogérvényesen eszközölhető. A fölvétel teljesítésére fölhatalmazást nyer bármelyik miséspap, ki e célból a lambachi főtársulat igazgatójához fordul.*

IV. Társulati ájtatosságok. Valami különös vagy mindennapra megszabott társulati ájtatosság nincsen előírva. Csupán fölvételkor nyilatkozattal kötelezik magukat a tagok, hogy hajlandók évenként legalább egy imaórát végezni. Az imaóra idejének s az alatta végzendő imádságnak megválasztása a tagok tetszésére van bízva. Az imaórát tulajdonképen a templomban kell végezni, de akadályoztatás esetén lehet otthon is. Ha valaki imádási óráját a kitűzött időben nem végezhetné, köteles azt minél előbb pótolni.

V. Társulati jelvény. A társulatnak fővédőszentje a nagy rendalapító, szent Benedek, ki az Oltáriszentségnek buzgó tisztelője volt s a felebaráti szeretet és önmegtagadás gyakorlatában ragyogó példaképünk. A tagok társulati jelvény gyanánt *szent Benedek-érmét* hordozzák, melynek viseléséhez bőséges bucsukegyelmek vannak fűzve.

VI. Bucsuk. A társulat igazán bővelkedik bucsukedvezményekben.

A) Birja a benczés-apácák *arrasi* templomában keletkezett örökimádás-társulat bucsuit, mint a melybe a lambachi társulatot 1862 nov. 17-én bekebelezték. Ennek bucsui pedig a következők.

Teljes bucsu: 1. a fölvétel napján; 2. azon napon, melyen az imaórát tartják; de helyébe választható a nyolczad bármelyik napja; 3. a halál óráján; 4. urnapkor; 5. karácsony ünnepén; 6. ujévkor; 7. vizkereszt ünnepén; 8. hatvanadvasárnapra eső csütörtökön; 9. husvét ünnepén; 10. Urunk mennybemenetelének napján (áldozócsütörtökön); 11. pünkösdi ünnepén; 12. az urnapi körmenet napján (minthogy ezt sok helyütt nem az ünnepen, hanem a rákövetkező vasárnap tartják meg); 13. urnap nyolczadát követő vasárnapon (ekkor üli meg a társulat Jézus Szive ünnepét); 14. jan. 15-én (szent Mór apát napja); 15. febr. 8-án (szűz Mária szeplőtelen szive ünnepe); 16. febr. 10-én (szent Skolasztika napja); 17. márcz. 19-én (szent József napján); 18. márcz. 21-én (szent Benedek rendalapító napján); 19. márcz. 25-én

* Czim: An den Generaldirektor der Erzbruderschaft von der ewigen Anbetung ... Lambach (Oberösterreich).

(Gyümölcsoltó Boldogasszony napja); 20. jul. 11-én (szent Benedek emlékeztét e napon ülik meg Németországban nyilvánosan; Svájcban és Franciaországban pedig szent Benedek ereklyéinek átvitelét ünneplik e napon); 21. aug. 15-én (Nagyboldogasszony ünnepe); 22. szept. 8-án (Kisasszony); 23. szept. 29-én (szent Mihály főangyal napja); 24. az őrzőangyalok ünnepe; 25. okt. 25-én (szent Placid és vértanu társai napja); 26. nov. 13-án (a Benedek-rendi szentek ünnepe.)

Ehhez járul még sok *nem teljes bucsu*. Mindezen bucsukat X. Kelemen, XII. Leo és XVI. Gergely pápák engedélyezték.

A fől soroltam bucsuk elnyerése a következő föltételekhez van kötve: gyónás, áldozás, szentséglátogatás a társulati vagy más nyilvános templomban s ott a szokásos bucsuimádságok végzése. A betegek a templomlátogatás helyett 1 Miatyánkot, Üdvözlégyet és Hiszekegyet imádkoznak. A bucsuk a tisztítóhelyi lelkek javára is fordíthatók.

B) Birja a társulat a tisztító helybeli lelkek segítésére *Rómában* (S. Maria Monterone) alakult társulat bucsuit, melybe a lambachi társulat szintén bekebelezte magát.*

C) A tagok végül elnyerik a *szent Benedek-érem* viseléséhez kötött bucsukat. (Helyszüke miatt azonban ezeket részletesen föl nem sorolhatom.)

VII. Kiváltságok. Számos lelki kegyelemben részesülnek a tagok. Így többi közt részük van a szent Benedek-rend, szent Ferencz-rend, Kapuczinus-rend, Karmelita-rend, továbbá az örökimádás-apácák szerzetes társulata jócselekedeteinek érdemében.

A Karmelita-rend egyetemes főnöke 1878 okt. 26. okmányával fölhatalmazást adott mind a lambachi főtársulat igazgatójának, mind az abba bekebelezett társulatok vezetőinek, hogy a Kármelhegyi Boldogasszony skapuláréját a tagoknak föladhassák, egyuttal a szombati böjt kötelezettségét más jócselekedetre változtassák és a skapulárét viselőknak halálos ágyukon áldást osszanak.

T. Kálmán.

* Ilyetén bekebelezés két vagy több társulatba közönségesen tiltva van. Ez esetben IX. Pius pápa 1877 szept. 4. brevéjével azt kivételesen megengedte.

INNEN-ONNAN

Mária Terézia Sarolta első áldozása. XVI. Lajos francia királynak leánya († 1851), az ujkori történelemnek egyik legnemesebb alakja, a Tuileriákba vonulást követő tavaszon, 1790 április 8-án járult az első szent áldozáshoz. A királyné (Mária Antonia, Mária Terézia királynőnk leánya), leányát XVI. Lajoshoz vezette. «Leányom, szóla hozzá, borulj le atyád lábaihoz és kérd áldását.» Ekkor a király az előtte térdelő gyermek fejére tette kezeit s így szólt: «Kedves gyermekem, szívem mélyéből adom reád áldásomat, s kérem az Istent: adjon kegyelmet, hogy méltóan végezhessed a szent ténnyt, a melyre készülsz. Isten szemében szived ártatlan és tiszta: imádat ő kedvesen fogja fogadni. Ajánld föl neki imáidat anyáért és érettem. Kérd őt, adjon nekem kegyelmet, hogy biztosíthassam azok boldogságát, kik fölött hivatva vagyok uralkodni, s kiket kötelességem gyermekeimnek tekinteni. Imádkozzál hozzá, hogy tartsa meg ez országot a vallás tisztaságában és emlékezzél meg, gyermekem, hogy a vallás a boldogság forrása, támaszunk az élet fájdalmaiban. Ne hidd, hogy a szenvedésektől ment leszel. Még nagyon fiatal vagy és már is többször láttad atyádat szenvedni. Azt nem tudod, leányom, hogy a Gondviselés mily sorsot tart fönni számodra; nem tudod, itt maradsz-e ez országban vagy máshol kellend laknod. De bárhová vezet is Isten keze, emlékezzél meg, hogy példáddal mások épülésére kell lenned, hogy jót kell tenned, valahányszor arra alkalom kínálkozik. Különösen teljes erődből segíts a szerencsétleneken. Isten azért helyezett bennünket ezen magas állásra, hogy az ő boldogságukért munkálkodjunk. Menj, gyermekem, az irgalmas Isten, mennyei Atyád oltárához és kérd őt, hogy szentelje meg szivedben földi atyád ezen gyöngéd intelmeit.» (Nettement: Vie de Marie Thérèse. Paris. 1859.) Szokásban volt első áldozás alkalmával a királyi család leánygyermekkeit gyémánt ékszerekkel megajándékozni. XVI. Lajos szakított e szokással. «Leányom, szóla, sokkal okosabbnak ismerlek, mintsem higyjem, hogy azon pillanatban, midőn egész lelked fölékesítésére kell gondolnod, hogy azt az Isten szentélyévé tegyed, sokat adnál a mesterséges ékszerekre. Különben is, gyermekem, a közönség nagy, sok a szegény s te bizonyára szívesebben nélkülözöd az ékszereket, mintsem tudnod kelljen, hogy a szegényeknek nincsen kenyerök.» Az első áldozás alkalmával mondott atyai intelmek, melyeket Isten kegyelme a gyermek lelkében megszentelt, kísérelül szolgáltak egy szorongattatásokkal, szenvedésekkel telt hosszú életre. Még nem volt tizenkét éves s már közel látta a királyi ház bukását, utóbb szüleinek, nagynénjének (Erzsébet hercegnő) kivégeztetését, testvé-

rének (XVII. Lajos) száználmas elhunytát. Mind e csapásokat majdnem emberfölötti erővel viselte el.

A világ legnagyobb templomai. A római szent Péter-templom 54 ezer, a római szent Pál-templom 38 ezer, a milanói székesegyház 37 ezer, a kölni székesegyház 30 ezer, a londoni szent Pál-templom s bolognai Petronius-templom 25—25 ezer, a konstantinápolyi Szofia-templom 23 ezer, a római lateráni szent János-templom szintén 23 ezer embert fogadhat be. Nem régiben hire ment, hogy New-York katolikus hívei főszékesegyházat készülnek érseki méltóságban levő főpásztoruk számára építeni. Ez a templom a világ legnagyobb temploma lesz, a mennyiben hossza 547, magassága 475 lábnyira van tervezve. Magasságra nézve a római szent Péter-templomot 40 lábbal fogja fölülhaladni.

A brüsszeli szent ostyák képe hazánkban. Az «Örökimádás» tavalyi (VI.) évfolyamának 216—218. lapján a brüsszeli oltáregyesületi kápolna történetével kapcsolatban szó volt arról a csodáról, melyet a Gondviselés az Üdvözítőnek az Oltáriszentségben valósága jelenléte érdekében művelt. A csodás szent ostyák emlékezetének megörökítésére Áldozócsütörtököt követő vasárnapon pompás körmenetet rendeznek Brüsszelben s ez alkalmal az összeszurkált szent ostyák közül hármat körülhordoznak drágakövekkel diszített aranyos szentségtartóban, melyet szent Gudula templomában őriznek a szentségi oltáron. Érdekes, hogy *Szepes vármegye művészeti emlékei* cz. diszműnek imént megjelent II. kötetében (23. lap) a következő magyar vonatkozású részletet olvassuk a három szent ostyáról: A lőcsei szent Jakab-templom szentélyének oldalfalaít és az apszis három oldalát négy sorban diszítik falképek. Sajnos, ezek az 1869-ben fölfedezett festmények oly rongált állapotban kerültek elő, hogy a hívek iránt való tekintetből csak erősen restaurálva maradhattak helyükön. A restaurálást a Szepesmegyei Történelmi Társulat kezdeményezésére Storno végezte, a ki kényszerűségből egész sor régies szellemben, de ujonnan festett alakkal pótolta a képsorozat hézagait. A szentély északi falának legfelső képsora két-két vértanu szent szűz között korai gót urmutatóban a három vérző szent ostyát ábrázolja, a melynek csodája a brüsszeli szent Gudula-templomban 1370-ben történt meg. Az esemény hire gyorsan terjedt el Európában s így ábrázolása Lőcsén alig tehető későbbre, mint a XIV. század hetvenes éveibe. A festett urmutató miatt lehetett templomunk régi fülkealaku szentségháza, a melyet a XV. század végén a mai toronyalaku szentségházzal pótoltak.

Ualamint a deizmus a távollevő Isten vallási rendszere, mely Istentagadásra vezet, ép ugy a felekezet, a mely a legméltóságosabb Oltáriszentséget tagadja vagy bármint csorbitja, a távollevő Krisztus tana, mely Krisztustagadásra vezet.

IRODALOM.

A szent kehely. Irta dr. Némethy Gyula. Külön lenyomat a «Religio-Vallás»-ból. Budapest, Nagy Sándor könyvnyomdájából. 1904.

Ez a három nyomtatott ivnyi terjedelmű tanulmány a szentmise-áldozat edényéről, a szent kehelyről tárgyal régészeti, szertartástani és végül jelképi szempontból. A keresztény régészet az utolsó vacsora kelyhéről egyebet nem mondhat, mint hogy az a Jézus korabeli zsidó ivópohár típusához hasonlított. A legrégebbi ránk maradt liturgikus kehely a Catacumba Ostriana-ban jó két századai ezelőtt talált füles talpas üveg-pohár; ugyan e századból való két fületlen kehely, melyek a mi kelyheinktől főleg karcsúságukkal különböznek. A mi az első századokban készült kelyhek anyagát illeti, kétségtelen, hogy e részben a legnagyobb szabadság uralkodott. Később azonban az egyház elrendelte, hogy a kehely nemes fémből, azaz aranyból vagy ezüstből legyen, vagy legalább a kehely csészéje, kuppája legyen ezüst; szegénység esetén ugyan megengedi vagy elnézi az egyház, hogy a kehely ónból készüljön, de a kupa

belsejének mindenestre aranyozottnak kell lennie. A jelenlegi egyházfegyelem szerint a kehelyszentelésre csak a fölszentelt püspöknek van hatalma, mivel a kehelyszentelés kevéssel van összekötve. A püspök ezt a hatalmat áldozópapra nem ruházhatja át, így egyszerű áldozópapnak csak pápai kiváltság révén lehet hatalma kehelyszenteléshez. Az üdvözítő tanítása szerint a szentmise-áldozat kelyhe emléke és jelképe a végzetlen szenvedések és keserőségek, a kínos halál kelyhének, melyet ő, éretünk, valóban utolsó cseppig kiürített.

Az érdekes monografiát olvasóink szives figyelmébe ajánljuk. A szerzőnél kapható Nagyváradon. (Papnevelő).

A miseruha (casula). Irta Némethy Gyula dr. Különlenyomat a Religio-Vallás-ból. Budapest, 1905. Kapható a szerzőnél, Nagyvárad, Papnevelő-intézet. Ára 2 korona. Lapszám: 170.

A misemondáshoz szükséges öltözetdarabok legfőbbjéről, az áldozópapok jellemző, kizárólagos szertartási öltözetéről szól e széleskörű olvasottsággal, szigorú kritikával és mindig őszinte lelkesedéssel megírt könyv. Első fejezete a miseruha eredetével foglalkozik. Bizonyos, hogy egyetlenegy ószövetségi szertartási öltözet sem lehet kapcsolatba hozni, az ószövetségi zsidó-papságnak nem is volt liturgikus felsőruhája, a zsidó főpapok felöltője (meil) pedig legföljebb a dalmatikára hasonlít. A közelebbi származásra vonatkozó vizsgálatnak eredménye csak annyi, hogy a casula valamelyik római felsőruhából származik. Az eredetről szólva,

hivatkozik szerzőnk arra a tényre, hogy az V. század elejéig egyáltalán semmi nyoma sincs annak, hogy a keresztény istentiszteletet a világitól különböző öltözetben tartották volna; a 400-as évekig külön liturgikus öltözetéről említést sem találunk. A II. fejezet a miseruha elnevezéséről szól. A gallikán szertartásban Nagy Károly előtt a miseruha amphibalus néven fordul elő. A XI. századtól kezdve sok helyen az infula név terjedt el a miseruha jelölésére; Itáliában pedig egészen a XI. századig egyedül a planeta használatos a miseruha megnevezésére. A casula valószínűleg Galliában támadt elnevezés, a mint-hogy a XI. századig csak az Alpeseken innen, tehát Itálián kívül volt elterjedve. A III—VII. fejezet a miseruha történetével foglalkozik. Az első pozitív adatot arra nézve, hogy a templomi öltözetek a mindennapiaktól különböztek, Palladius, Aranyszáju szent János életrajzírója szolágtatja. A miseruha alakja a IX. századig ilyen: szétterítve, kör alakú felsőruha, a fej részére kerek vagy négyszögletes kivágással; köröskörül térdén alul ért s ha leeresztették a kezeket, természetesen egészen eltakarta s ha a pap kezét használni akarta, föl kellett emelni a miseruha szegélyét vagy föl kellett gyűrni. Különben csak a X. század után lett a casula az áldozópapok és püspökök kizárólagos liturgikus öltözetévé. A liturgikus szinek a XIII. században kezdenek kifejlődni s a XIV. században a casula már meglehetősen távolodik a harangalaktól. A XV. században meglehe-

tősen megkurtult, jobbról-balról pedig kivágatván, a kezeket legalább is födetlenül hagyta, később pedig már a könyöknél véget ért. A vallásos művészet iránt érzéketlen XVIII. században a kazula is elfajul; de a XIX. század második fele ezen a téren is jelentékeny haladást tüntet föl mind művészi, mind pedig vallásos, liturgikus szempontból. További fejezetek a miseruha alakjával, anyagával, színével, díszítésével, himzésével és megáldásával foglalkoznak. Legyen a modern casula szélessége legalább 73—75 cm. Casulánál a félselyem alkalmazását csak szegénység esetében engedi meg az egyház, a közönségesebb és olcsóbb anyagot azonban határozottan tiltja. A liturgikus szineknek általános és végleges megállapítását csak a misekönyv revíziója hozta meg a tridenti zsinat után. A casula színére vonatkozó rubrikák praeceptiv jellegűek, de csak bocsánatos bűn terhe alatt kötelezők, föltéve természetesen, hogy megszegésükkel nagy botrányt nem idézünk elő. A casula megáldása a püspök jog és hatalmi köréhez tartozik s a püspök csak a pápától nyert engedély révén hatalmazhat föl más egyszerű áldozópapot arra, hogy a casulát megáldhassa. Meg nem áldott miseruhával semmi szín alatt sem szabad misézni s profán világi célokra a megáldott miseruhának egyetlen foszlányát sem szabad felhasználni. A könyv utolsó fejezete a miseruha szimbolikájával foglalkozik igen behatóan. Részletesebben ismertettük Némethy dr. könyvét, hogy ilyképen is fölhívjuk rá olvasóink érdeklődését.

Oltáregyesületi ügyek.

A budapesti központi Oltáregyesület választmánya május 14-én tartotta rendes havi gyűlését örgróf *Pallavicini* Edéné elnöklete alatt. Örvendetes tudomásul szolgált, hogy József főherczegék 150 koronát ajándékoztak az Oltáregyesületnek, egy ismeretlen pedig 200 koronát ajánlott föl az egyesület céljaira. A kiállítással kapcsolatos számlák bemutatása után *Kánter* Károly apát, igazgató jelentette, hogy Pozsonyban, június 7-én, eucharisztikus kongresszus fog tartatni. Az igazgató egyuttal fölhevta a választmány figyelmét a *Cziráky* grófné lelke üdvéért június 6-án (d. e. 10 órakor) mondandó szentmisére s az Urnap alkalmából kezdetét vevő novenára. Május 21-én a terjesztőnk gyűlése volt. Ez alkalmal Kánter apát az Oltáriszentség fönséges ünnepéről beszélt a jelenlevőknek s őket a körmeneten buzgó részvétre lelkesítette.

A kalocsai oltáregyesület kiállítása. A kalocsai oltáregyesület kiállítását a Miasszonyunkról nevezett iskolának intézetében április hó 7-én d. u. 4 órakor nyitotta meg *Városy* Gyula kalocsai érsek. A főpásztort megérkezésekor dr. Kis-Erös Ferencz oltáregyesületi igazgató üdvözölte, mire Ő exczellenciája válaszában nagy elis-

meréssel adózott az oltáregyesület működésének, a tagok buzgalmának, kik oly nagy áldozatkészséggel szolgálják az egyesület magasztos célját. Azután megáldotta a kiállított tárgyakat. A kiállítást másnap este 7 óráig tekinthette meg a közönség.

A kiállított tárgyak a következők voltak: Jézus Szive, fájdalmas szűz Mária, szent János, szent Antal szobrok, több pluviale, 20 diszes misemondóruha minden egyházi szinben, több himzett és egy bársonyra festett antependium, több egyszerű és kettős stóla, velum, ciboriumköpenyke, piros, viola és fekete ministransruhák, több aranyozott gyertyatartó, több feszület és pacificale, egy misekehely, egy ciborium, több füstölő és szenteltvíztartó, örök lámpa, több oltárcsengetyű, misekönyvek támlával, misekannácskák, szőnyeg stb., végre mindenféle egyházi fehérnemű.

Az egyházi szereket ajándékaikkal gyarapították: Franz Mária Terézia tartományi főnökné, *Kajuch* Józsefné, *Sziklay* Zoltánné, *Petrovác* Józsefné, *Joachim* Ágostonné, *Reichl* Konrádné.

Az egyházi ruhákat nagyobbbrészt az oltáregyesületi tagok maguk készítették és bocsátották az egyesület rendelkezésére. Kivülök más urihölgyek is buzgólkodtak a fehérneműek és ruhák készítésében, nevezetesen: *Almásy* Károlyné, *Helle* Jánosné, *Sztankovich* Gézáné, *Habram* Ilona, *Horváth* Irén, *Kenedi* Aura, *Uhl* Nina.

A kiállítási tárgyakból leginkább a kalocsai egyházmegye területén levő szegényebb templomok és kápolnák részesültek ajándékokban. De jutott

másfelé is: Nagy-Bakon, Sopron, Szombathelyre, sőt még az ország határán túl is: Bijelo-Polje és Travnik templomainak. Azonfelül már évközben 8 szegény templom részeseült a kalocsai oltáregyesület adományaiban.

A tordai Oltáregyesület hangversenye. Az «Alkotmány» 1906 május 3-iki száma a következő értesítést hozta: A tordai Oltáregyesület fáradhatatlan tevékenységű igazgatója, Balázs Endre főesperes-plébános, fényes sikerű hangversenyt rendezett Tordán, szombaton este az ottani Vigadó disztermében. Az estélyen, melynek ötszáz korona tiszta jövedelme volt, Torda városának színe-java megjelent, igen sokan a nem katolikusok közül is. A rendezés körül nagy érdemei vannak Gombos Lászlóné, Szederjessy Ödönné, Polonyi Sándorné urnóknak. Az értékes műsoron szerepeltek egy kitűnő előképben Vertán Endréné dr.-né és Pál Gábor dr. A műkedvelők vonós zenekara többklasszikus darabot adott elő. Kiss Menyhért dr. kolozsvári szerkesztő négy költeményével viharos, tüntető tapsokra ragadta a fellelkesített, előkelő publikumot. Petőfi a «Hortobágyon» című melodramáját Kratofil Dezső, Berényi Dezső, Biró Kálmán dr. és Tatár Gerő dr.-né interpretálták. Egy hétéves gyönyörű gyermek, Bardócz Ervinke négyes zenekiséret mellett mint füttyművész excellált.

★

Az Oltáregyesület rendes tagjaitól 1905 október és november hónapban befolyt díjak.
Özv. Koványi Józsefné 2 k, özv. Boros

Miklósné 1 k, Traxler Kornélia 2 k, Simon Gergely 8 k, Auer Elek 20 f, Kolbinger Paula 50 f, Zimányi Gabriella 50 f, Vargai Piroska 2 k, özv. Bán Amália 1 k, Hacskó Ilona 2 k, Balla Jolán 2 k, Vaymár Gizella 2 k, Kolozsváry Margit 2 k, Kolozsváry Andorné 2 k, Tamás Mária 4 k, Bencsik Mariska és Szabó Lajosné 2 k, Kiss Mária 2 k, Bogdán Istvánné 1 k, Böde Mária 40 f, Végh Pálné 40 f, Szél Józsefné 40 f, Jobbágy Józsefné 1 k, Szabó Józsefné 1 k, Bogdán Józsefné 80 f, Holba Anna 40 f, Tóth Mihályné 60 f, Gelencsér Anna 60 f, Dicsérdi Piroska 60 f, Molnár Rozi 40 f, Gerics Julia 40 f, Molnár Ágnes 1 k, Schweiger Károlyné 4 k, Csuvara Irma 2 k, Weszely Mária 2 k, Mikosics Ilona 1 k, Rubel Mária 3 k, Brauch János 10 k, Knoll János 4 k, Kolesza Mária 2 k, Veling Mária 1 k, Hajnal Irén 2 k, Bresztyák Mária 4 k, Kovács Karolin 1 k, Barna Lászlóné 1 k, Steinkugler Edéné 1 k, Kurapatka Mária 4 k, Bernhardt Antalné 4 k, özv. Weisz Rozina 2 k, Narovcsik Verona 3 k, Komora Johanna 5 k, özv. Balogh Károlyné 2 k, ftdő Kovács István ur által Nagy-Szent-Miklósról: Bachmann Erzsébet, Galmann Borbála, Lammersfeld Borbála, Götz Anna részéről 8 k, Gabriel Magdona 40 f, Kanitz Józsefné 3 k, Labanovich Anna 3 k, Bors Anna 1 k, Charamza Francziska 6 k, Sóos Janka 10 k, S. Veress Erzsébet 4 k, Pap Mária özv. Skrabák Sándorné 10 k, özv. Susztrovics Antalné 1 k, Fülöp Magdolna 2 k, Surányi Tivadar 1 k, Budai Lujza 12 f, Bader Anna 24 f, Halácsy Ilona 3 k, Flaschitsch Antonia 1 k, Petsch Jozefin 1 k, Egerzeiger Józsefné 2 k, Egerzeiger Gizella 2 k, Nazarcsik Zsuzsanna 2 k, Varga Mari 2 k, Kubesch Katalin 2 k, Hanák Antalné 1 k, Máté Anna 4 k, Szabó Mária 1 k, Sára Irma 1 k, Knapetz Ursula 30 f, Knapetz

Karolin 30 f, Déri Paula 40 f, Kosárka Anna 2 k, Földvári Zsuzsanna 1 k 20 f, Göncz Jánosné 2 k, Szlimák Irma 2 k, Szlimák Margit 2 k, Német Józsefné (Polgárdi) 1 k, Eszterházy György gróf (Oszlop) 10 k, Friesz Károlyné (Bpest) 2 k, Burdet Eugénia 2 k, Szafranszki Anna 1 k, ftdő Plent István esp.-plébán. püspöki megbizott ur által (Kassa egyházmegyéből) 300 k, Dudás Erzsébet (Esztergom) 2 k, özv. Méhes Jánosné (Komárom) 4 k, ftdő Székely János gör. sz.-lelk-nyirábrányi tagok részéről 8 k 24 f, ftdő Moys Jakab pléb. ur a gál-szécsi tagok részéről 14 k, ftdő Babura László dr. ur püsp. megbizott által: Viszola-szky Károly felső-szemerédi plébános az ottani tagoktól 112 k 38 f, Vida János nyitraegerszegi plébános az ottani tagoktól 41 k, Ravasz István alsókorompai s.-lelkész az ottani tagoktól 15 k 16 f, Spuller Gyula garamszöllősi plébános ur az ottani tagoktól 6 k, ftdő Damits József ur által a bukóczi tagok részéről 5 k 76 f. Sebőkné Hevesi Erzsébet 1 k 20 f, Prém Adrienne 6 k, Ságyné Prém Irén 2 k, Császár Zsófia 2 k, özv. Jálies Kálmánné 10 k, özv. Bötzer Ferenczné 10 k, özv. Vuk Alajosné 20 k, Bayer Arnoldné 10 k, Jálies Ferenczné 10 k, Tömöry Károlyné 200 k, özv. Heinrich Ferenczné 200 k, Konopy Kálmánné 4 k, Heinrich Béláné 4 k, Heinrich Mária 4 k, Heinrich Aladárné 4 k, Heinrich Kornélia 4 k, Heinrich Ferencz 4 k, Heinrich Aladár 4 k, Heinrich Dezső dr. 4 k, Heinrich Gábor 4 k, Töry Gusztávné 4 k, Rosenfeldné 4 k, Szeniczeyné 4 k, Szerb Györgyné 4 k, Bancalari Ádlerne 4 k, Körömy Ferenczné 2 k, Bieber Mari 2 k, Freyler Emilia 2 k, Ellenbacher Adél 4 k, Lang Margit 2 k, Galambos Mária 16 k, Cseri Mihályné (Hévíz) 1 k, Spuller Istvánné 2 k, Spuller Józsefné 2 k, Schibinger Antalné 2 k, Hendlhoffer

Antalné 2 k, Barabás Ágnes 1 k, Ujvári Miklósné 25 f, Ujvári Etelka 25 f, Schweitzler Terézia 2 k, Tankó Mária 1 k, Marton Ilona 2 k, Pimbert Györgyné 2 k, Tóth Julianna 2 k, Rosenbaum Lujza 4 k, özv. Benedikty Gyuláné 20 k, ifj. Bánó Józsefné 20 k, özv. Huszár Miklósné 10 k, özv. Kürthy Antalné 10 k, Kürthy Istvánné 5 k, Erdélyi Teréz terjesztőnő által: Nyers Marczel 40 f, Árpás Magdolna 40 f, Tót Viktória 40 f, Tót Rozália 40 f, Nagy Mari 40 f, Vizi Erzsébet 40 f, Erdélyi Ignác 2 k, Üрге Borbála 2 k, Üрге Magdolna 2 k, Erdélyi Angela 2 k, Erdélyi Ágnes 2 k, Üрге Angela 2 k, Deák Emilia 2 k, Erdélyi Józsa 2 k, özv. Üрге Mari 2 k, özv. Üрге Dávidné 4 k, Morvai Matild 2 k, özv. Bányay Miklósné urnő által: Király Juliska 4 k, Pejcho Anna 2 k, Majoros Katalin 4 k, Pejcho Anna és József 4 k, Berger Anna 2 k, Kroszonszki Jozsefin 4 k, Pataki Ferencz 2 k, Lengyel Lászlóné 8 k, Szongod Gyuláné 6 k, Csiki Rozália 2 k, Spolarits Vilmosné 5 k, Lázár Jánosné 2 k, Braun Teréz 4 k, özv. Pataki Károlyné 4 k, Nagy Mária 4 k, Eránusz Mária 10 k, Pál Joahimné 4 k, Mészölyi Mária 10 k, Magos Mária 6 k, Zisselsberg Eliz 4 k, Spiesz Teréz 2 k, Kapatics Anna 2 k, Varga Teréz 4 k, Sembery Miklósné 10 k, Bucszinsky Vigtorné 2 k, Bucszinsky Mária 1 k, Weber Mariska 1 k, Balla Róza 2 k, özv. Bányai Miklósné 5 k, Musza István 26 f, Metz Mária 4 k, Horváth Julia 1 k, özv. Krupai Istvánné 2 k, Gebra Anna 2 k, Garder Józsefné 1 k, özv. Hlavács Gyuláné 1 k, Cseplák Amália 2 k, Budai Dezső 6 k, Budai Gizella 2 k, Fekete Esther 3 k, T. E. 1 k, özv. Klár Józsefné terjesztőnő által: Vincencz Mária 2 k, Simonosi Teréz 2 k, Turner István 2 k, Turner Istvánné 2 k, Lukács Giza 1 k, Turner Teréz 1 k, Grimm Gusztáyné

4 k, König Henrikné 4 k, Franke Pálné 4 k, Jekl Terézia 1 k, Lafrankó Károlyné urnő által: Horváth Alajos 2 k, Walther Ernőné 10 k, Lafrankó Károly 4 k, Lafrankó Károlyné 4 k, Lafrankó Margit 2 k, Lillek Istvánné 4 k, Hornyák Istvánné terjesztőnő által: Vrábel Mária 1 k, Jori Mária 80 f, Horváth István 40 f, Kocsis Katalin 40 f, Vrábel Erzsébet 40 f, Kocsis Katalin 40 f, Szlama Erzsébet 40 f, Szlama Ilona 40 f, Pelikán Mária 40 f, Lang Erzsébet 40 f, Rip Teréz 40 f, Zolenka Verona 40 f, Sztancsik Ilona 40 f, Rendek Verona 40 f, Gardik Katalin 40 f, Kálvin Anna 40 f, Beles Mária 40 f, Szmiczka Mária 40 f, Horváth Anna 40 f, Kocsis Mária 40 f, Kajdácsi Mária 40 f, Hajdá Mária 40 f, Hanyik Mária 40 f, Uleiska Verona 40 f, özv. Prosinszki Andrásné 1 k, Presinczki Róza 1 k, Sumayer Karolin 1 k, Borbély István és neje 2 k, Kovács Jánosné 1 k, Garcsár Ilona 2 k, Hornyák Istvánné 1 k, Szedlacsek Antalné 40 f, Olibériusz Zsuzsanna 40 f, Kálmán Istvánné 1 k, Kálmán Györgyné 1 k, Borbély Károlyné 1 k, Kucsera Pál és neje 2 k, Suhajda Mihály 3 k, Zubrinczky Józsefné urnő által: Krantz Józsefné 4 k, ifj. Zubriczky Józsefné 2 k, Maly Lajosné 1 k, Katinzky Etelka 1 k, Sik Lina 60 f, Jankovich Jánosné 2 k, Bodnár Istvánné 2 k, Zubinczky Józsefné 8 k, Thorma Györgyné 10 k, Tihányi Béláné 10 k, Laub Jánosné terjesztőnő által: Sitz Gézáné 4 k, özv. Weizer Rezsőné 2 k, Kameter Katalin 2 k, Birkl Istvánné 2 k, özv. Kriszta Ignáczné 6 k, Hasman Ferenczné 2 k, Gigler Istvánné 2 k, Danczer Alojzia urnő által: Drafnek Mária 1 k, Takács Julia 1 k, Krajnyák Anna 2 k, Abt Katalin 2 k, Varga Teréz 1 k, Harti Ferencz 1 k, Mayer Anna 2 k, Tözsér Éva 1 k, Pintér Zsuzsanna 1 k, Habel Jozefin 2 k, Oberhauser Eleonora 24 f,

Lesse Anna 2 k, Balázs Teréz 1 k, Török József 1 k, Török Anna 1 k, Pintér Ilona 1 k, Dobos Anna 2 k, Hardy Ferencz 1 k, Nagy Andrásné 2 k, Tóth Mária 40 f, Ócsay Szekacs Róza 4 k, Pletenik Etel 24 f, Szabó Teréz 2 k, Danczer Alojzia 2 k, Kocsis Ferenczné terjesztőnő által: Koch János 5 k, Strba Fáni 2 k, Cserne Klára 2 k, Kocsis Katalin 2 k, Jiraszek Mari 2 k, Gervay Lujza terjesztőnő által: Takács Zsuzsanna 1 k, Bosoky Paula 24 f, Fésli Mari 1 k, Bosor Borbála 1 k, Lustig Borbála 24 f, özv. Lubinszky Györgyné 2 k, Gebel Lujza 1 k, Fahrman Katalin 24 f, Melcher Teréz 1 k, Melcha Irma 1 k, Gervay Lujza 2 k, Jungmayer Mihályné urnő által: Szlamár Antal 1 k, Szlamár Teréz 1 k, Dávid Erzsébet 2 kor., Radovits Emilia 1 k, Radovits János 1 k, Proksch Leopoldin 3 k, Walther Gida 5 k, Butz Ferenczné 2 k, Herold Mária 2 k, Jungmayer Mihályné 1 k, özv. Lafrankó Jánosné terjesztőnő által: Hulitius Károlyné 4 k, Tölgyesi Károlyné 4 k, özv. Lafrankó Istvánné 10 k, Lafrankó Erzsike 4 k, Tirschl Jozefa 4 k, Moran Antónia 2 k, Retter Anna 2 k, özv. Lafrankó Jánosné 10 k, Király Juliska 4 k, Skorupa Anna 2 k, főtisztelendő Hebrony Kálmán plébános ur a jászfényszarui tagoktól 14 k 44 f, ftdő Tóth József egyházmegyei megbizott ur által: Rámból 54 k 38 f, Becz Károly 4 k, Kukmértől 53 k, Szentelekről 80 k, Vachtel Mária 2 k, Hoffmann Teréz 2 k, Hadviger Matild 2 k, Krämer Emil 2 k, Krämer Samuné 4 k, Papst Ágnes 50 f, Pabst Karolin 50 f. (Folyt. köv.)

Összes hátralékos előfizetőinket kérjük, hogy kötelezettségüknek minél előbb eleget tenni sziveskedjenek.

REMÉNYSÉGÜNK

AZ OLTÁRISZENTSÉG-IMÁDÁS ÉS MÁRIA-TISZTELET
KÉPES HAVI FOLYÓIRATA.

Szerkesztő-kiadó

Varga Mihály kiskunmajsai plébános.

Előfizetési ára

Egész évre csak 3 korona.

Félévre csak 1 kor 50 fill.

Megrendelhető a szerzőnél Kiskunmajsán.

A ki kér, lap mutatványszámot ingyen.

Sokszorosan
kitüntetve ■

RÓTH MIKSA

cs. és kir. udvari üvegfestő

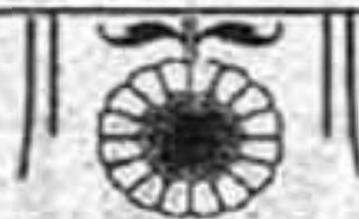
Budapest, VIII., Kender-u. 22. és 24. sz.

Mindennemű üvegfestmények a legegyszerűbbtől a leg-
gazdagabb kivitelig. Diszes üvegmozaik-munkák

velencei modorban.

Sokszorosan
kitüntetve ■

*Egyházi ruhák
és fehérneműek.*

*Egyházi és egyleti
zászlók. Műhímezés.*

==== *Templom- és kápolna-berendezések.* ====

Kitüntetve : Szeged 1876. Székesfehérvár 1879. Deés 1879. Budapest 1885, 1896.

Magyarország legrégebbi
egyházi szerek és zászlók gyára

OBERBAUER ALAJOS UTÓDA

József fhg és Klotild fhgasszony ö cs. és kir. fenségeinek udv. szállítója

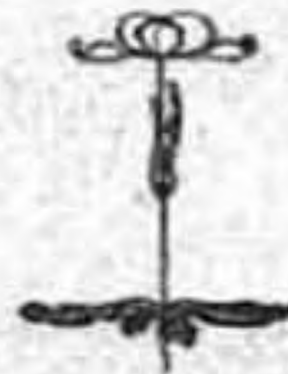
BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 15. szám alatt.

==== *Alapított 1863-ik évben.* ====

~~~~~ Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás. ~~~~~

Ajánlom dúsan fölszerelt egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyaimat a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen: miseruhákat, pluviale, dalmatika és ornátusokat. Egyházi és társulati lobogók.

*Tüzoltók, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dal-
egyleti és temetkezési egyleti zászlókat.*

Szentszobrokat, csillárokat, ciborium és kelyheket. Fali és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat. Monstranciák, stáció-képek, oltárok, Urkoporsókat stb. Nagy választék arany, ezüst és selyemhímezésekben, valamint hímezett egyházi ruhákban.

Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák, oltárgyertyatartók megezüstözését vagy megaranyozását elvállalom és olcsón készítem el. Képes árjegyzéket és költségvetést kívánatra bérmentve küldök.

